

УДК 81'243 : 004.9

ПРЭЗЕНТАЦЫЯ ЯК МЕТАД НАВУЧАННЯ ЭФЕКТЫЎНАМУ МАЎЛЕННЮ**Л.П. Місюкавец**

Палескі дзяржаўны ўніверсітэт, mlp-1963@tut.by

Сучаснае навучанне немагчыма ўявіць без тэхналогій мультымедыя, якая складаецца з сукупнасці камп'ютарных тэхналогій, адначасна якія выкарыстоўваюць некалькі інфармацыйных асяроддзяў: графіку, тэкст, відэа, фатаграфію, анімацыю, гукавыя эфекты, высакаякаснае гукое суправаджэнне. Тут мы маем дзве асноўныя перавагі – якасную і колькасную. Якасна новыя магчымасці выяўныя, калі параўнаць моўныя апісанні з непасрэдным аўдыявізуальным уяўленнем. Колькасныя перавагі выяўляюцца ў тым, што мультымедыя асяроддзе шмат вышэй па інфармацыйнай шчыльнасці «лепш адзін раз убачыць, чым мільён разоў пачуць».

Цяжка пераацаніць значэнне прэзентацыі ў сучасных умовах, калі дзейнасць індывіда працякае ў змаганні і цвёрдай канкурэнцыі, калі даводзіцца барацьба сваёй ідэі і даказваць іх перспектывнасць і перавагі. Найлепшы спосаб пераканаць у сваёй правасці – публічны выступ з прэзентацыяй, якая праілюструе ўсе плюсы праекта ці новай прапановы. У наш час прэзентацыя падобна шоу ці тэатралізаванаму ўяўленню з яркімі графікамі, схемамі, табліцамі, фатаграфіямі, кінафрагментамі і г.д., якія служаць дапаможнымі сродкамі ў руках дасведчанага дакладчыка з выдатнымі акторскімі здольнасцямі, так патрэбнымі для паспяховай прэзентацыі. Нельга не пагадзіцца з тым, што добрая прэзентацыя – гэта мастацтва, якому трэба вучыцца.

Магчымасць набыць вашэйназваная якасці мае кожны студэнт, вывучаючы раздзел “Культура маўлення” па прадмеце “Беларуская мова (прафесійная лексіка)”.

У прэзентацыях рознага тыпу варта вылучыць такія віды прэзентацыі як: публічны выступ перад аўдыторыяй як самамэту і навучальную прэзентацыю. Мэтамі навучальнай прэзентацыі могуць быць:

- а) навучанне мастацтву прэзентацыі;
- б) прэзентацыя як спосаб уводзінаў новага матэрыялу ці новай тэмы занятку;
- в) выкарыстанне прэзентацыі як метаду навучання прафесійнай мове, калі гэты спосаб уяўлення навучальнага матэрыялу ўжываецца самім выкладчыкам даволі часта і даецца як заданне студэнтам [2, с.5].

Усе прэзентацыі маюць агульную структуру і будуць па адзіным плане: уводзіны, асноўная частка, заключэнне. Для ўсіх гэтых відаў прэзентацыі агульнай будзе схема: аўтар прэзентацыі – створаная ім прэзентацыя – яе ўспрыманне студэнцкай аўдыторыяй.

Роля, якая адводзіцца аўтару прэзентацыі ледзь не самая галоўная. Асоба аўтара, які робіць прэзентацыю, яго падрыхтаванасць, прамоўніцкія і акторскія здольнасці і яго ўменне мець зносіны з аўдыторыяй вызначаюць поспех прэзентацыі. Па дадзеных псіхолагаў перадача ін-

фармацыі ажыццяўляецца вербальнымі сродкамі на 7%, а гукавымі на 38%. З гэтага можна зрабіць выснову пра тое, што важней не тое, што кажуць, а тое, як кажуць. Стан сканцэнтраванасці на адной тэме трымаецца не больш 40 хвілін і засвойваецца толькі трэцяя частка зместу і не больш за 7 ідэй [1, с. 12].

Пры складанні прэзентацыі трэба ўлічваць гэтыя і іншыя псіхалагічныя асаблівасці ўспрымання інфармацыі, да якіх ставяцца індывідуальныя прыёмы перапрацоўкі інфармацыі, спосабы яе ўспрымання, аналізу, катэгарызацыі, ацэньвання і г.д., якія маюць назву кагнітыўных стыляў. Кагнітыўны стыль самім фактам сваёй наяўнасці сведчыць пра досыць высокі ўзровень інтэлектуальнага развіцця суб'екта і сфармаванай здольнасці да індывідуалізаванай формы пазнавальнага адлюстравання.

Найболей часта разглядаюцца наступныя стылі дзейнасці: кагнітыўныя (выяўленасць тых ці іншых формаў уяўлення інфармацыі), інтэлектуальныя – індывідуалізаванасць спосабаў пастаўкі і развязкі праблем, эпістэمالагічныя – ступень інтэграцыі кагнітыўнага і афектыўнага досведу кадавання інфармацыі. Стылі кадавання інфармацыі злучаны з перавагай выкарыстання ў інтэлектуальнай дзейнасці вызначаных органаў пачуццяў. Перавага вызначае ментальны фільтр для актыватараў, што паступаюць ад органаў пачуццяў. Поспех навучання залежыць ад стылю выкладання, які вызначаецца выбарам метадаў. Стыль педагога і стыль студэнта – адна з найскладаных заданняў навучання, бо практычна кожная студэнцкая група пададзена наборам разнастайных кагнітыўных стыляў, тым часам як сам настаўнік з'яўляецца "носьбітам" вызначанага кагнітыўнага стылю, што часам не супадае са стылем большасці студэнтаў. Праблема ўскладняецца яшчэ і стылявой арыентацыяй сродкаў навучання, якімі з'яўляюцца навучальныя дапаможнікі на стыль аўтара. У гэтых умовах прэзентацыя ў якасці метаду навучання заклікана мінімізаваць цяжкасці, якія ўзніклі за кошт выкарыстання візуальных сродкаў, бо вядома, што больш паловы інфармацыі (55%) перадаецца візуальнымі сродкамі. З дапамогай прэзентацыі дасягаецца найболей эфектыўнае ўяўленне вывучанага матэрыялу, якое забяспечваецца яго візуалізацыяй і наяўнасцю [1, с.47].

Іншай перавагай прэзентацыі як метаду навучання з'яўляецца змястоўны бок прэзентацыі. Утрыманне прэзентацыйнага матэрыялу адрозніваецца вялікай разнастайнасцю і ўключае слайды з тэкстамі, розныя візуальныя выявы, што суправаджаюцца вербальнымі тлумачэннямі ці тэкстамі ў рэжыме Power Point, выкарыстанне мультымедыйных сродкаў, а таксама кіна і аўдыя фрагменты.

Спіс выкарыстаных крыніц:

1. Черненко О.Н. Информационные технологии в учебном процессе: нормативное обеспечение, рекомендации из опыта работы / сост. О.Н.Черненко.–Волгоград:Учитель, 2007.–135с.
2. Кривошеева А.О. Разработка и использование компьютерных обучающих программ // А.О Кривошеева. Информационные технологии – 1996 г., № 2, С. 6–12.